

Mesebeli Afrika - Elmolo a világ legkisebb törzse

2010 március 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Kenya északi részén, a Turkana-tó délkeleti csücskénél élnek az El Molo-öbölnél fekv? két falucskában, de ma már szinte csak az öböl neve és a fanatikus kutatók adathalmaza emlékeztet mindenkit arra, hogy egykoron az elmolok nem egy kihalásra ítélt népcsoport volt.

Ennek f? oka az, hogy a Turkana-tó környékén, a régióban él? domináns népcsoportok az évtizedek során szépen “felemésztették” az elmolokat, f?ként házasságok útján.

A legnagyobb hatást a törzsre a samburuk gyakorolták, akiknek kulturája, nyelve és hagyományai ma már az elmolok életének részét képezik és az ?si elmolo sajátosságokra (mint például a saját nyelvre) már csak nagyon kevesen emlékeznek. Ennek ellenére az elmolo etnikum minden tagja elmolonak vallja magát, és az elmúlt években elkeseredett kísérletet tettek közülük néhányan kultúrájuk egy-két szilánkjának a felelevenítésére. A törzs pontos lélekszámáról nincsenek konkrét, friss adatok: kiindulópontként azt az 1979-es népszámlálási adatot lehet tekinteni, amikor 289 megkérdezett vallotta magát az etnikum tagjában, bár ez sem nevezhet? túlságosan jó adatnak. Mindenesetre a jelenleg fellelhet? néhány adat alapján most úgy 250 körülire lehet becsülni a számukat, akik az El Molo-öbölnél fekv? két falucskában, Anderiben és Illah-ban élnek – egykoron egész Kenyában voltak szétszórt közösségek.

Ami különlegessé teszi ?ket, hogy az afrikai törzsekt?l elég szokatlan módon kizárólag a halászatból, a tóból tartják-tartották fenn magukat, nem foglalkoznak mez?gazdasággal, vadászattal vagy túlzott kereskedelemmel. Halászatban viszont a régió legjobbjai közé tartoznak különleges, dumpálmából készült hálóikkal, de ritkán vadásznak krokodilokra és vízilovakra is. Történészek szerint valószín?leg Etiópia területér?l vándorolhattak a Turkana-tó közelébe évszázadokkal ezel?tt, ahol gyorsan megvetették lábukat: a nem túl jelent?s növényzet felhasználásával kunyhókat építettek, halászhálókat készítettek. Sajnos rövidesen a tó északi részér?l távozniuk kellett további északról érkez? törzsek miatt, így kötöttek ki mostani, déli pozíciójukban.

Egyre valószín?bb beolvadásuk, elt?nésük okairól lehetne vitatkozni, de ami biztos, hogy már kezdetben sem voltak túl sokan, és az ?ket körülvev? népcsoportok dominanciája felgyorsította asszimilációjukat, bár egyes kutatók szerint számuk lecsökkenésében szerepe lehetett annak is, hogy mind a mai napig a Turkana-tó lúgos vizét isszák, ami hosszú távon nem igazán egészséges. Nem csoda, hogy nincsenek közöttük igazán id?s emberek, már egy 30 éves fiatal is lehet a “falu öregje”. Egy biztos, az elmolok tudatában vannak származásuknak, jöv?képüknek, ennek megfelel?en óriási félelem munkálkodik bennük más etnikumbeliekkel, egyáltalán idegen emberekkel szemben. Maga a nyelv már szinte teljesen kihalt, az összes elmolo a samburu nyelvet beszéli, talán egy tucat ember ismeri az ?si szófordulatokat.

Saját magukat el-Des-ként nevezik, de maga az El Molo név a samburu “loo molo onsikirri” szófordulatból jön, ami azt jelenti: “az emberek, akik halat esznek”. Persze nem csak azt, de étrendjük jelent?s részét a halak képezik, tekn?sökkel, krokodilokkal kiegészítve. A hivatalosan tiltott vízilóvadászat afféle tradicionális dolog inkább, egyfajta harcossá avatási szertartás. ?si hagyományaik lassan a múlt ködébe vésznek, a nagyjából 200-220 f?s két falu lakossága a samburu kultúrának megfelel?en öltözködik és éli életét, ráadásul falvaikban a hagyományos kunyhókat lassan-lassan felváltják a szilárdabb téglaépítmények.

Igazi elmolo talán már csak úgy 40 lehet, a többiekben kevert vér folyik, samburu és turkana szomszédaikkal kötött házasságaik folytán. Talán pont ez segített nekik, hogy még mindig léteznek és egy ideje meg is állt számuk csökkenése. Ez persze együtt járt kultúrájuk nagy részének elveszítésével is, a legtöbb ember már egyértelm?en samburuknak tartaná ?ket. A két kis faluban él? elmolok továbbra is izoláltan élnek a külvilágtól, már amennyire ez lehetséges, és ezt az elzártságukat mindennél jobban szeretnék meg is tartani. Talán rendkívül hányattatott múltjuk miatt, melynek során szinte összes törzsi konfliktusukban ?k húzták a rövidebbet. Életüket egyre jobban nehezítik a körülmények is, maga a Turkana-tó elég masszívan párolog, így évr?l-évre egyre lúgosabbá, ezáltal egyre mérgez?bbé válik.

Az iskolában a gyerekek már angolul tanulnak és “nyugati”-stílust követik öltözködésükkel, csak a legöregebbek ismerik az ?si öltözködési hagyományokat. A mai napig dumpálmából készült csónakokkal halásznak, voltak kísérletek modern csónakok alkalmazására, de gyorsan kiderült, hogy túl drága a fenntartásuk. A dumpálma egyébként életük szerves része, házaik, hálóik készítéséhez is s?r?n használják, de termését a “lokát” szívesen meg is eszik. A megfelel? ivóvíz hiánya óriási probléma, emiatt már többször volt kolerajárvány az elmúlt években, és ha ezt a helyzetet nem sikerül megoldani a jöv?ben, akkor konkrétan ez lehet az utolsó szög az elmolok koporsójában.

GaceTillerro

www.mindennapiafrika.info - A Flag Polgári M?hely partnere

Ajánló